

Regelbunden tillsyn i Sunhults skolan

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Aneby kommun och besökt Sunhults skola den 16 september 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: Kunskaper, Normer och värden samt Ledning och kvalitetsarbete. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen, bl.a. de bedömningsunderlag som har använts i inspektionen, finns i separata material och på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn)

På de punkter där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 2 mars 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och skolan, dels den information som samlats in under besöket. I Sunhults skola intervjuades rektorn, lärare, annan personal, elever och föräldrar. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Sunhults skola

Skolan/verksamheten	Antal elever
Förskoleklass	9
Grundskola	49
Fritidshem	30

Källa: Sunhults skola, 2008-09-16

2 (13)

Sunhults skola ligger i Aneby kommuns nordöstra del. Till skolan kommer elever från den omgivande landsbygden och de mindre samhällen som finns där. Skolan har nyligen slagits samman med Frinnaryds skola som i samband med detta lades ner. På skolan finns sex lärare och eleverna är organiserade i tre klasser. En med elever från förskoleklass till och med årskurs två, en med årskurserna tre och fyra och en klass med elever från årskurserna fem och sex. Verksamheten är samlad kring ett centralt bibliotek. Skolan har satsat mycket på fysisk aktivitet med till exempel idrott fyra dagar i veckan. Lärarna i musik och idrott och hälsa är externa och undervisningen i hem- och konsumentkunskap och slöjd bedrivs på annan skola. På skolan finns också fritidshem och en förskola med tillsammans fyra pedagoger.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde granskas:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Kommentarer och bedömning:

På Sunhults skola saknas uppföljning av elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen vilket gör att endast resultaten på de nationella proven i årskurs 5 för åren 2005 – 2008 kan redovisas. Med tanke på att det dessutom gäller ett litet antal elever är det inte möjligt att dra några säkra slutsatser. De nationella proven under denna period visar dock på goda resultat med mellan 80 och 100 procent måluppfyllelse i alla ämnen. Undantaget är matematiken som uppvisade sämre resultat 2007.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

- 1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp resultaten i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt läroplanen ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling.

Sunhults skola saknar uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen förutom matematik, svenska och engelska.

4 (13)

Inspektörerna bedömer att skolan måste utarbeta rutiner för uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen.
--

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.2.3 Lärarna upprättar en framtäyttande individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevens kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

- 1.3.3 Betyg sätts, intyg utfärdas och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs

Motivering
Ej relevant för verksamheten.

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

- 1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

- 1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt läroplanen ska skolan sträva efter att varje elev tar ett personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö, successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan och har kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska arbetsformer. På skolan i Sunhult fick inspektörerna se goda exempel på elevinflytande i de tidigare årskurserna. I årskurserna tre och fyra fick eleverna, enligt lärarna, framför allt i matematik och svenska själva bedöma hur mycket de ska hinna med under veckan. Av intervjuer med lärare och elever framkom också att i årskurserna fem och sex är det främst lärarna som planerar. God kännedom om målen för utbildningen är grundläggande för att kunna få inflytande. Elevernas kännedom om målen för utbildningen var också låg. Inspektörerna bedömer att skolan bör förstärka elevernas möjlighet att ha

6 (13)

inflytande över undervisningen, dess innehåll och utformning, och därigenom ta ansvar för sitt eget lärande samt att man tillser att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt läroplanen ska samlarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. För att stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv ska skolan också sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med förskolan.

På Sunhults skola finns ett gott samarbete mellan förskoleklass och skolan tack vara integrering från förskoleklass till årskurs två. Det saknas dock samarbete med skolbarnomsorgen i syfte att berika elevernas utveckling. Skolan samarbetar med årskurserna sju till nio genom överlämnandekonferenser. Dessa fokuserar dock främst på elever i behov av särskilt stöd. Samarbetet för att utifrån nationella målen stödja alla elevers långsiktiga utveckling och lärande uppmärksammas däremot inte i tillräcklig utsträckning.

Inspektörerna bedömer att skolan måste utveckla samarbetet mellan skola och skolbarnomsorg samt med årskurserna sju till nio.

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

- 1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

- 1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

- 1.5.3. Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

2 Normer och värden

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

2.1.2 Skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska huvudmannen för verksamheten se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och motverka annan kränkande behandling. Det bedrivs i många avseenden ett gott värdegrundsarbete på skolan i Sunhult. Det saknas dock en systematik och en medveten satsning för att motverka diskriminering utifrån de grunder som nämnts ovan. Inspektörerna bedömer att skolan bör systematisera och utöka det förebyggande värdegrundsarbetet till att också öka elevernas tolerans för olikheter och motverka diskriminering.

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen bestämmer se till att det finns en likabehandlingsplan för varje en-

skild verksamhet. Planen ska årligen följas upp och ses över. Vidare ska enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan planen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Den plan inspektörerna tagit del av från Sunhults skola saknar en koppling till den nya lagen och dess syfte. Det finns exempel på förebyggande åtgärder och åtgärder som grundar sig på en aktuell kartläggning men för rutiner och ansvarsfördelning då kränkning förekommer hänvisas till andra dokument på skolan. Planen saknar också en beskrivning av åtgärder då vuxen kränker elev. Det framkom under intervjuer på skolan att eleverna inte varit delaktiga i framtagandet av skolans likabehandlingsplan och de känner inte heller till att planen finns.

Inspektörerna bedömer att skolan måste utarbeta och utforma sin likabehandlingsplan i enlighet med kraven i författningarna.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Den regelbundna tillsynen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt skollagen omfattar det garanterade antalet undervisningstimmar 6 665 timmar i grundskolan. Av timplanen framgår utbildningens omfattning i timmar för ämnen, ämnesgrupper, språkval och elevens val. Det är den minsta undervisningstid som eleverna ska erbjudas. I grundskoleförordningen finns en kursplan för varje ämne. I kursplanen anges bl.a. de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret.

Av intervjuer med skolans rektor och personal har framkommit att det finns risk för att undervisningen i naturorienterade ämnen och teknik blir un-

10 (13)

dermålign på grund av bristande utrustning och att man därför befarar att eleverna inte når målen i naturorienterande ämnen och teknik.

Inspektörerna bedömer att skolan måste tillse att det finns utrustning och material i tillräcklig omfattning för att eleverna ska ges möjlighet att nå målen för årskurs 5 i samtliga ämnen.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt grundskoleförordningen ska styrelsen erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenligt med målen i den kursplan eller de kursplaner som fastställts för det ämne eller ämnen som utgör elevens val.

Elevens val på Sunhultsskolan omfattar i dag endast idrott.

Inspektörerna bedömer att skolan måste tillse att elevens val utformas så att eleverna erbjuds ett allsidigt urval av ämnen.

3.1.3 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn är förtrogen med verksamheten och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

12 (13)

- 3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

- 3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som det omgivande samhället. Sunhultskolan har vidtagit flera åtgärder för att skapa ett systematiskt kvalitetsarbete. Man har fått en struktur för kvalitetsredovisning och börjat utvärdera olika moment i undervisningen kontinuerligt. Ytterliga aspekter, särskilt gällande elevernas utveckling och lärande, behöver dock utvärderas för att kvalitetsarbetet ska kunna betraktas som systematiskt. Inspektörerna bedömer att skolan behöver utveckla och systematisera sitt kvalitetsarbete så att det blir ett användbart verktyg för att utveckla verksamheten.

- 3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning ska kvalitetsredovisningen innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. I kvalitetsredovisningen ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas. Skolans kvalitetsredovisning skall utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Sunhultsskolans kvalitetsredovisning är framtagen i samverkan med skolans personal och har en bra struktur som till stor del följer läroplanens avsnitt. Den saknar dock en redovisning och analys av kunskapsresultaten i flera ämnen och en utvärdering av skolans likabehandlingsplan. Vidare har eleverna inte varit delaktiga i framtagandet.

Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra sin kvalitetsredovisning så att den ger en mer fullständig bild av kunskapsresultaten och så att likabehandlingsplanen följs upp och utvärderas. Vidare måste skolan tillse att eleverna blir delaktiga i arbetet med kvalitetsredovisningen.

2008-12-01 Lund

Nils Pihlsgård

Birgitta Henecke